

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/536/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5412203281
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Šepták
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5412203281.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľky: I. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. XXXX, prechodne bytom N. XXXX/X A. J., právne zastúpená JUDr. Martinom Machajom, advokátom so sídlom W. XX, A. J., proti odporcovi: Generali Poist'ovňa, a.s. so sídlom Lamačská cesta 3/A, Bratislava, IČO: 35 709 332, právne zastúpený JUDr. Gabrielou Reichovou, advokátkou so sídlom C. R. X, K., v konaní o poskytnutie poistného plnenia vo výške 1.580,54 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 4C/118/2012-137 zo dňa 27. mája 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Dolný Kubín zamietol návrh navrhovateľky, ktorým sa domáhala poistného plnenia v sume 1.580,54 Eur s príslušenstvom, ako aj trov konania. Navrhovateľku zaviazal zaplatiť odporcovi trovy konania v sume 94,50 Eur a trovy právneho zastúpenia v sume 658,24 Eur na účet právnej zástupkyne odporcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že navrhovateľka s odporcom uzatvorila poistnú zmluvu č. 6802022325, na základe ktorej si u odporcu poistila motorové vozidlo značky KIA Cee'd, EČ: CA798BR. Dňa 17. 11. 2011 došlo na predmetnom motorovom vozidle k škodovej udalosti, ktorej likvidáciu uzavrel odporca oznámením o ukončení likvidácie poistnej udalosti zo dňa 08. 12. 2011, v ktorom oznámil navrhovateľke rozsah poistného plnenia. Medzi účastníkmi bolo nesporné, že poistený - navrhovateľka neoznámila škodovú udalosť polícii, čím porušila čl. XIV. bod 1 písm. g) Všeobecných poistných podmienok a poisťovateľ s poukazom na čl. XI. bod 14 preto znížil poistné plnenie o sumu 920,26 Eur. Spornou v konaní zostala otázka výpočtu všeobecnej hodnoty vozidla ku dňu škodovej udalosti, t.j. k 17. 11. 2011. Navrhovateľka všeobecnú hodnotu odvodzovala od znaleckého posudku Ing. Benka, ktorý si dala vypracovať dňa 29. 05. 2012 (č. I. 10 spisu), ktorý všeobecnú hodnotu vozidla vypočítal na sumu 8.934,00 Eur, odporca všeobecnú hodnotu vozidla odvodzoval od výpočtu hodnoty vozidla zo dňa 08. 12. 2011 (č. I. 7 spisu), ktorá bola stanovená na sumu 7.453,46 Eur. Navrhovateľka si v konaní uplatňovala sumu 1.580,54 Eur ako rozdiel medzi oboma výpočtami + sumu 100,00 Eur za vypracovaný znalecký posudok. Po vykonanom dokazovaní okresný súd dospel k záveru, že objektívnou všeobecnou hodnotou vozidla ku dňu škodovej udalosti je suma 7.453,46 Eur, a preto návrh navrhovateľky ako nedôvodný zamietol. Prvostupňový súd konštatoval, že stanoveniu všeobecnej hodnoty motorového vozidla odporcom predchádzala expertíza X. K. zo dňa 08. 12. 2011, keď expert pracoval s údajmi zhodnými z osvedčenia o evidencii vozidla - dátumom prvého uvedenia vozidla do prevádzky (01. 01. 2010), počtom ubehnutých kilometrov (22 630 km) a dobou prevádzky vozidla (22,53 mesiacov). Východiskovou cenou vozidla bola suma 13.890,00 Eur a technickou hodnotou vozidla suma 9.341,34 Eur (t.j. 67,25 % z východiskovej hodnoty po zohľadnení amortizácie), koeficient predajnosti bol stanovený na 0,80. Od sumy 7.453,46 Eur odporca odpočítal sumu 2.610,00 Eur ako hodnotu predajných zvyškov vozidla, spoluúčasť 242,17 Eur a zníženie poistného plnenia o sumu 920,26 Eur podľa čl. XIV. bod 1 písm. g) Všeobecných poistných podmienok. Pokiaľ bol v konaní podaný návrh na znalecké dokazovanie ohľadom všeobecnej hodnoty vozidla, okresný súd tento návrh zamietol majúc za to,

že na rozhodnutie vo veci je dostatok dôkazov predložených účastníkmi konania. K predloženému znaleckému posudku zo strany navrhovateľky uviedol, že posudok vychádza z nesprávneho údaju o dátume prvej evidencie vozidla v SR a z nesprávneho dátumu jeho uvedenia do prevádzky, kedy znalec pracoval s dátumom 18. 06. 2010, čo malo vplyv na výpočet základnej amortizácie vozidla, tiež s nesprávnou východiskovou cenou vozidla, ktorá bola 13.890,00 Eur, nie 14.320,00 Eur, akú sumu použil znalec. Všetky tieto skutočnosti mali vplyv na konštatovanú všeobecnú hodnotu vozidla ku dňu škodovej udalosti.

O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) vychádzajúc z toho, že odporca mal v konaní plný úspech. V zmysle zásady úspechu v konaní zakotvenej v citovanom zákonnom ustanovení prvostupňový súd zaviazal navrhovateľku k zaplateniu trov konania spočívajúcich zo súdneho poplatku v sume 94,50 Eur a z trov právneho zastúpenia spolu v sume 658,24 Eur.

Proti vyššie uvedenému rozsudku podala odvolanie navrhovateľka, na základe ktorého odvolací súd žiadala, aby napadnutý rozsudok okresného súdu zmenil a jej návrhu v celom rozsahu vyhovel.

Prvostupňovému súdu vytýkala neúplne zistený skutkový stav veci, pretože nebolo vykonané navrhnuté dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. V dôsledku uvedeného aj okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V bližších podrobnostiach navrhovateľka uviedla, že prvostupňový súd nesprávne vo veci nevykonal znalecké dokazovanie, tiež vyhodnotenie dôkazov nie je možné považovať za zákonné, pretože je v rozpore s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku. Okresný súd aj napriek tomu, že navrhovateľka žiadala vypočuť znalca, ktorý vypracoval znalecký posudok, rozhodol, že tento výsluch nevykoná a následne sa pokúsil nahradiť znaleckú činnosť svojimi schopnosťami, čo mu však zákon nedovoľuje. V odôvodnení svojho rozhodnutia prvostupňový súd poukazuje na chyby znaleckého posudku, ktoré vôbec neexistujú. Platí to tak vo vzťahu k hodnote predmetného motorového vozidla, ako aj ohľadne uvedenia doby prevádzky motorového vozidla. V znaleckom posudku predloženom navrhovateľkou boli uvedené údaje správne. Výpočet odporcu neobsahuje žiadne vysvetlenia, odkazy na právnu úpravu, vzorce, postupy a prílohy. Ide v podstate len o text upravený do tabuľkovej podoby, ktorý je nepreskúmateľný.

Odporca v podanom vyjadrení odvolací súd žiadal, aby napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil stotožňujúc sa s jeho dôvodmi.

Zdôraznil, že výpočet výšky všeobecnej hodnoty vozidla ním prezentovaný na sumu 7.453,46 Eur bol vykonaný v súlade so znaleckým štandardom, Vyhláškou MS SR č. 492/2004 Z. z. v platnom znení, programom EOVO Agentúry Auto Data a internetovými autobazármi. Odporca tiež poukázal na čl. IX. bod 6 Všeobecných poistných podmienok, podľa ktorých v prípade totálnej škody poisťovateľ vyplatí všeobecnú hodnotu vozidla v čase poistnej udalosti zníženú o hodnotu použiteľných zvyškov a dojednanú spoluúčasť. Hodnotenie v konaní predložených listinných dôkazov bolo vykonané zo strany prvostupňového súdu správne, z ktorého dôvodu bol aj správne návrh navrhovateľky ako nedôvodný zamietnutý. Navyše v konaní zostala sporná tiež aktívna vecná legitímácia navrhovateľky. V zmysle ust. § 797 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na plnenie má, pokiaľ nie je v tomto zákone alebo v poistných podmienkach ustanovené inak, ten, na ktorého majetok, život alebo zdravie alebo na ktorého zodpovednosť za škody sa poistenie vzťahuje (poistený). Z uvedeného nepochybne vyplýva, že iná osoba, ako uvedená v § 797 ods. 1 Občianskeho zákonníka je poisteným len v prípade, že takáto osoba je uvedená výlučne buď v poistných podmienkach alebo v zákone. V danom prípade bolo v konaní jednoznačne preukázané, že vlastníkom motorového vozidla navrhovateľka nebola. Táto skutočnosť nebola ani medzi účastníkmi sporná. Iba v poistných podmienkach by mohlo byť ustanovené, že nárok na poistné plnenie má aj iná osoba, ako poistený, t.j. vlastníkom poisteného majetku. Vo Všeobecných poistných podmienkach, ako už bolo uvedené, však takáto odlišná úprava okruhu poistených nie je. Aj z uvedeného dôvodu preto návrh navrhovateľky neobstojí.

Krajský súd, ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom podľa § 212 ods. 1 O. s. p., preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní a po preskúmaní ho bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) podľa § 221 ods. 1 písm. f), h) O. s. p. v napadnutom rozsahu zrušil a vec mu podľa § 221 ods. 2 O. s. p. vrátil na ďalšie konanie, a to z nasledovných dôvodov:

Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozhodnutia, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, zistil, že medzi účastníkmi konania je predovšetkým sporná otázka aktívnej vecnej legitímácie navrhovateľky k podaniu návrhu, ako aj otázka všeobecnej ceny poisteného motorového vozidla, ktoré bolo účastné škodovej udalosti dňa 17. 11. 2011.

Navrhovateľka všeobecnú hodnotu motorového vozidla na sumu 8.934,00 Eur odvodzovala od predloženého znaleckého posudku Ing. Benku, ktorý si dala vypracovať dňa 29. 05. 2012 (č.l. 10 spisu). Na druhej strane odporca v konaní preukazoval všeobecnú hodnotu poškodeného motorového vozidla výpočtom X. K. zo dňa 08. 12. 2011 na sumu 7.453,46 Eur.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že okresný súd sa s oboma výpočtami hodnoty vozidla oboznámil s tým, že nakoniec za objektívnu všeobecnú hodnotu poškodeného motorového vozidla považoval tú, ktorá bola určená vo výpočte vypracovanom X. K. (č.l. 134 spisu) s odôvodnením, že znalecký posudok predložený navrhovateľkou vychádza z nesprávnych údajov ohľadom dátumu prvej evidencie vozidla, jeho uvedenia do prevádzky, ktoré skutočnosti mali vplyv na stanovenie všeobecnej hodnoty motorového vozidla.

Obaja účastníci konania naposledy na pojednávaní dňa 06. 05. 2014 pred ukončením dokazovania požiadali súd o doplnenie dokazovania znaleckým dokazovaním z dôvodu rozpornosti predložených odborných zistení. Zároveň bol podaný aj návrh na vypočutie znalca, ktorý okresný súd na predmetnom pojednávaní zamietol.

Podľa § 127 ods. 1, 2 O. s. p. ak závisí rozhodnutie od posúdenia skutočností, na ktoré treba odborné znalosti, ustanoví súd po vypočutí účastníkov znalec. Súd znalca vysluchne, znalcovi môže tiež uložiť, aby posudok vypracoval písomne. Ak je ustanovených niekoľko znalcov, môžu podať spoločný posudok. Namiesto výsluchu znalca môže sa súd v odôvodnených prípadoch uspokojiť s písomným posudkom znalca. Znalecký posudok možno dať preskúmať aj inému znalcovi, vedeckému ústavu alebo inej inštitúcii.

Podľa § 51a ods. 7 Vyhlášky MS SR č. 543/2005 Z. z. o spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné, krajské súde, špeciálny súd a vojenské súde ak účastník konania alebo strana v konaní predloží posudok od osoby zo zoznamu znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, postupuje sa rovnako, ako pri posudku ustanoveného znalca. Túto osobu je spravidla potrebné vypočuť na trovy účastníka alebo strany, ktorá posudok predložila.

Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že ak rozhodnutie vo veci samej závisí od posúdenia skutočností, na ktoré treba odborné znalosti, ustanoví súd po vypočutí účastníkov znalca. Súd v takomto prípade musí ustanoviť znalca, aj keby sudca mal odborné znalosti, ktoré by dovoľovali odborne posúdiť predmet konania. Tieto znalosti nemôžu nahradiť objektívne zistenia skutkového stavu mimo orgánu, ktorý o nich rozhoduje. Právnu úpravu postavenia znalcov, ich práv a povinností obsahuje zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch, ktorý vymedzuje pojmy znalecká činnosť, znalecký posudok, ustanovuje štruktúru znaleckého posudku a napokon aj niektoré súvisiace otázky rozhodujúce pre hodnotenie znaleckého posudku podľa § 132 O. s. p.. Súd pred ustanovením znalca vypočuje účastníkov. Význam tohto výsluchu spočíva v tom, že účastníci sa môžu vopred vyjadriť k osobe znalca, k jeho odbornosti, odboru, v ktorom pôsobí a tým predchádzať prípadnému ďalšiemu znaleckému dokazovaniu. Občiansky súdny poriadok ustanovuje, že súd znalca vypočuje, z čoho možno vyvodiť, že u znalca sa uprednostňuje ústne do zápisnice podaný posudok. Prax súdov je však taká, že pravidelne ukladajú znalcovi, aby posudok vypracoval písomne, doplnil ho alebo iba potvrdil pri výsluchu na pojednávaní, kde mu súd a účastníci môžu klásť otázky.

Z obsahu spisového materiálu odvolací súd zistil, že aj keď v prejednávacom prípade rozhodnutie súdu záviselo od odborného posúdenia, súd neustanovil vo veci znalca, tohto nevypočul ani účastníkom nedal možnosť vyjadriť sa k záverom znaleckého dokazovania. Namiesto uvedeného okresný súd pri rozhodovaní vychádzal z vlastných hodnotiacich záverov konštatujúcich nesprávnosť navrhovateľkou predloženého znaleckého posudku. Odvolací súd sa s takýmto postupom nestotožnil. Tak, ako správne uviedla odvolateľka, najskôr mal prvostupňový súd vypočuť vo veci znalca, ktorý vypracoval navrhovateľkou predložený znalecký posudok, umožniť účastníkom klásť otázky na znalca, následne ak by boli odborné zistenia i naďalej sporné, ustanoviť vo veci znalca postupom podľa § 127 ods. 1 O. s. p..

Keďže okresný súd takto nepostupoval, rozhodol vo veci predčasne na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu a jeho rozhodnutie preto tiež vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1, 2 O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí o veci prvostupňový súd taktiež nanovo rozhodne o náhrade trov tak prvostupňového, ako aj odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e j e prípustné.